

Soud:	Nejvyšší soud
Datum rozhodnutí:	14.08.2018
Spisová značka:	6 Tdo 819/2018
ECLI:	ECLI:CZ:NS:2018:6.TDO.819.2018.1
Typ rozhodnutí:	USNESENÍ
Heslo:	Krádež Peněžitý trest
Dotčené předpisy:	§ 205 odst. 1,3 tr. zákoníku
Kategorie rozhodnutí:	D

6 Tdo 819/2018-27

USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 14. 8. 2018 o dovolání obviněného **P. V.**, proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 15. 11. 2017, sp. zn. 68 To 267/2017, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Šumperku pod sp. zn. 3 T 180/2016, takto:

Podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. řádu se dovolání **odmítá**.

Odůvodnění:

1. Obviněný P. V. (dále jen „obviněný“, příp. „dovolatel“) byl rozsudkem Okresního soudu v Okresního soudu v Šumperku ze dne 19. 6. 2017, pod sp. zn. 3 T 180/2016, uznán vinným trestným činem krádeže podle § 205 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku, kterého se dopustil jednáním popsaným ve výroku o vině tohoto rozsudku. Podle § 205 odst. 3 tr. zákoníku mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání patnácti měsíců. Podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 82 odst. 1 tr. zákoníku byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání tří roků. Podle § 67 odst. 1 tr. zákoníku a § 68 odst. 1, 2, 3 a 5 tr. zákoníku byl obviněnému uložen peněžitý trest v počtu 100 celých denních sazeb ve výši 2 000 Kč. Podle § 69 odst. 1 tr. zákoníku, pro případ, že by ve stanovené lhůtě nebyl peněžitý trest vykonán, byl stanoven náhradní trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců.

2. Proti uvedenému rozsudku Okresního soudu v Šumperku podal obviněný odvolání, které Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci usnesením ze dne 15. 11. 2017, sp. zn. 68 To 267/2017, podle § 256 tr. ř. jako nedůvodné zamítl.

3. Prostřednictvím svého obhájce podal obviněný proti shora uvedenému usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci dovolání, ve kterém uplatnil dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Obviněný k napadeným rozhodnutím soudů nižších stupňů uplatnil celou řadu námitek vztahujících se jak k absenci subjektivní stránky předmětného trestného činu, tak k nesprávnému výpočtu jím způsobné škody až po námitku vztahující se k nesprávně uloženému peněžitému trestu. Na podporu první z uvedených námitek, konkrétně námitce vztahující se k absenci subjektivní stránky předmětného trestného činu obviněný uvedl, že nejednal v úmyslu odcizit dřevní hmotu, neboť si nebyl vůbec vědom skutečnosti, že se dotčená dřevní hmota nachází na pozemku, k němuž nemá vlastnické či jiné obdobné oprávnění. Toto své vyjádření dále obsáhle zdůvodnil celou řadou tvrzení včetně odkazů na obsah některých soudy provedených důkazů. Ve vztahu k druhé z obviněným vznesených námitek, a sice k námitce nesprávného výpočtu škody obviněný uvedl nejen, že mu není známo, na základě jakého důkazu soudy nižších stupňů stanovenou výši škody zjistily, ale především, že do takto vypočtené škody nemá být zahrnuta částka na úhradu daně z přidané hodnoty. Ve vztahu k peněžitému trestu uvedl, že jako nemajetnému a exekuovanému mu byl uložen peněžitý trest, který buď bude nedobytný, nebo se musí obviněný ještě více zadlužit, případně bude muset vykonat náhradní trest odnětí svobody. Závěrem svého dovolání obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k tr. ř. a § 265l odst. 1 tr. ř. zrušil napadený rozsudek a věc přikázal Krajskému soudu v Ostravě – pobočce v Olomouci, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Současně také navrhl, aby dovolací soud před svým rozhodnutím o dovolání odložil výkon peněžitého trestu.

4. Státní zástupkyně činná u Nejvyššího státního zastupitelství využila svého práva a k dovolání obviněného se

vyjádřila. Po stručném shrnutí průběhu dosavadního řízení a obsahu dovolání obviněného konstatovala, že námitky obviněného jsou z převážné části námitkami skutkovými, tedy nespadaajícími pod uplatněný dovolací důvod. K námitkám týkajících se absence subjektivní stránky uvedla, že s tvrzením obviněného nesouhlasí, neboť vina a potažmo i existence úmyslu dovolatele, je prokázána celou řadou důkazů, jednoznačně odůvodňujících správnost závěrů soudů nižších stupňů. Dále zdůraznila, že rozhodnutí soudů nižších stupňů lze považovat za správné, skutkové závěry za náležitě podpořené důkazy, jakož i za zastřešené správnou aplikací hmotného práva. S ohledem na shora uvedené tak státní zástupkyně navrhla, aby Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. odmítl dovolání obviněného jako nespadaající pod uplatněný dovolací důvod, přičemž současně souhlasila s tím, aby Nejvyšší soud učinil rozhodnutí za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání.

5. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) shledal, že dovolání obviněného je přípustné [§ 265a odst. 1, 2 písm. h) tr. ř.], bylo podáno osobou oprávněnou prostřednictvím obhájce [§ 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.) a vyhovuje obligatorním náležitostem ve smyslu § 265f odst. 1 tr. ř.

6. Podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. lze dovolání podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. V mezích tohoto dovolacího důvodu je pak možno namítat, že skutek zjištěný soudem byl nesprávně právně kvalifikován jako trestný čin, třebaže nejde o trestný čin nebo sice jde o trestný čin, ale jeho právní kvalifikace neodpovídá tomu, jak byl skutek ve skutkové větě výroku o vině popsán. Z těchto skutečností pak vyplývá, že Nejvyšší soud se nemůže odchýlit od skutkového zjištění, které bylo provedeno v předcházejících řízeních, a protože není oprávněn v rámci dovolacího řízení jakýmkoliv způsobem nahrazovat činnost nalézacího soudu, je takto zjištěným skutkovým stavem vázán (srov. rozhodnutí Ústavního soudu II. ÚS 760/02, IV. ÚS 449/03). Povahu právně relevantních námitek nemohou tedy mít námitky, které směřují do oblasti skutkového zjištění, hodnocení důkazů či takové námitky, kterými dovolatel vytýká soudu neúplnost provedeného dokazování. Ke shora uvedenému je dále vhodné uvést, že závěr obsažený ve výroku o vině je výsledkem určitého procesu. Tento proces primárně spadá do pravomoci nalézacího soudu a v jeho průběhu soudy musí nejprve zákonným způsobem provést důkazy, tyto pak hodnotit podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu a výsledkem této činnosti je zjištění skutkového stavu věci. Nejvyššímu soudu tedy v rámci dovolacího řízení nepřísluší hodnotit správnost a úplnost zjištěného skutkového stavu věci podle § 2 odst. 5 tr. ř., ani přezkoumávat úplnost provedeného dokazování či se zabývat otázkou hodnocení důkazů ve smyslu § 2 odst. 6 tr. ř. Námitky týkající se skutkového zjištění, tj. hodnocení důkazů, neúplnosti dokazování apod., nemají povahu právně relevantních námitek.

7. Nejvyšší soud dále zdůrazňuje, že ve smyslu ustanovení § 265b odst. 1 tr. ř. je dovolání mimořádným opravným prostředkem určeným k nápravě výslovně uvedených procesních a hmotně právních vad, ale nikoli k revizi skutkových zjištění učiněných soudy prvního a druhého stupně ani k přezkoumávání jimi provedeného dokazování. Těžiště dokazování je totiž v řízení před soudem prvního stupně a jeho skutkové závěry může doplňovat, popřípadě korigovat jen soud druhého stupně v řízení o řádném opravném prostředku (§ 259 odst. 3, § 263 odst. 6, 7 tr. ř.). Tím je naplněno základní právo obviněného dosáhnout přezkoumání věci ve dvoustupňovém řízení ve smyslu čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a čl. 2 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě. Dovolací soud není obecnou třetí instancí zaměřenou na přezkoumání všech rozhodnutí soudů druhého stupně a samotnou správnost a úplnost skutkových zjištění nemůže posuzovat už jen z toho důvodu, že není oprávněn bez dalšího přehodnocovat provedené důkazy, aniž by je mohl podle zásad ústnosti a bezprostřednosti v řízení o dovolání sám provádět (srov. omezený rozsah dokazování v dovolacím řízení podle § 265r odst. 7 tr. ř.). Pokud by zákonodárce zamýšlel povolát Nejvyšší soud jako třetí stupeň plného přezkumu, nepředepisoval by katalog dovolacích důvodů. Už samo chápání dovolání jako mimořádného opravného prostředku ospravedlňuje restriktivní pojetí dovolacích důvodů Nejvyšším soudem (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 5. 2004, sp. zn. IV. ÚS 73/03). Nejvyšší soud je vázán uplatněnými dovolacími důvody a jejich odůvodněním (§ 265f odst. 1 tr. ř.) a není povolán k revizi napadeného rozsudku z vlastní iniciativy. Právně fundovanou argumentací má přitom zajistit povinné zastoupení odsouzeného obhájcem advokátem (§ 265d odst. 2 tr. ř.).

8. S ohledem na námitku obviněného týkající se existence tzv. extrémního rozporu (kdy obviněný mj. uvádí, že skutková zjištění soudu jsou v extrémním rozporu se spisem – str. 4 dovolání), považuje Nejvyšší soud za vhodné nejprve zmínit, že extrémní nesoulad není dovolacím důvodem vyjádřeným v ustanovení § 265b odst. 1 tr. ř. I přes tuto skutečnost Ústavní soud v řadě svých rozhodnutí (stejně jako Nejvyšší soud např. i v souvislosti s otázkou práva na spravedlivý proces) připustil zásah do pravomocného rozhodnutí s tím, že byl dovolací důvod naplněn, avšak za situace, kdy existuje extrémní rozpor ve smyslu ustálené judikatury či svévole na straně obecných soudů. Ústavní soud (stejně jako Nejvyšší soud) však konstatoval, že uvedený zásah lze akceptovat za striktně vymezených důvodů. Zmíněné soudy v celé řadě svých rozhodnutí mj. také uvádí, že *pokud napadená rozhodnutí a jejich odůvodnění jsou jasná, logická a přesvědčivá a soudy v souladu s procesními předpisy náležitě zjistily skutkový stav věci a vyvodily z něj odpovídající právní závěry, které jsou výrazem nezávislého rozhodování obecných soudů, pak*

dovoláním napadená rozhodnutí nevykazují shora zmíněnou vadu, stejné závěry vyplývají také z níže uvedených rozhodnutí Ústavního soudu (např. usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2009, sp. zn. I. ÚS 1717/09, usnesení Ústavního soudu ze dne 29. 12. 2009, sp. zn. I. ÚS 1601/07 a usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 11. 2009, sp. zn. IV. ÚS 2651/09). V souvislosti s uvedenou problematikou považuje Nejvyšší soud za potřebné ještě odkázat na rozhodnutí Ústavního soudu, ze kterého mj. vyplývá, že z hlediska ústavněprávního může být posouzena pouze otázka, zda skutková zjištění mají dostatečnou a racionální základnu, zda právní závěry těchto orgánů veřejné moci nejsou s nimi v extrémním nesouladu, a zda interpretace použitého práva je i ústavně konformní; její deficit se pak nezjevuje jinak než z poměření, zda soudy podaný výklad rozhodných právních norem je předvídatelný a rozumný, koresponduje-li fixovaným závěrům soudní praxe, není-li naopak výrazem interpretační svévole (libovůle), jemuž chybí smysluplné odůvodnění, případně zda nevybočuje z mezí všeobecně (konsenzuálně) akceptovaného chápání dotčených právních institutů, resp. není v rozporu s obecně sdílenými zásadami spravedlnosti (viz teze přepjatého formalizmu). Ústavněprávním požadavkem též je, aby soudy vydaná rozhodnutí byla řádně, srozumitelně a logicky odůvodněna (srovnej usnesení ze dne 21. 5. 2014, sp. zn. III. ÚS 3884/13). Přestože, jak již bylo řečeno, Nejvyšší soud připouští, že je oprávněn zasáhnout do skutkového zjištění v případě extrémního nesouladu, v předmětné trestní věci extrémní rozpor shledán nebyl.

9. Nejvyšší soud po prostudování předloženého trestního spisu shledal, že většinu námitek deklarovaných v dovolání obviněný uplatnil již v předchozích stádiích trestního řízení v rámci své obhajoby, a byly i součástí odvolací argumentace proti rozsudku nalézacího soudu. Jde proto pouze o opakování obhajoby, se kterou se již vypořádaly soudy nižších stupňů v odůvodnění svých rozhodnutí [svědek M. B. -nebyl důvod stromy kácet, nebyl nikým kontaktován, M. B.– bylo káceno napříč pozemkem jeho sestry, nepřipomínalo to probírku, ale těžbu, hranice lesa byly označeny, Z. K.– káceno bylo skoro naholo, hranice mezi pozemkem poškozené a Z. byla označena červeně, kromě jiného je tam taky mez (viz str. 4-8 rozsudku), odvolací soud mj. konstatoval, že s ohledem na osobu obviněného, který je velmi dobře orientován na otázky práce v lese (v souvislosti se svým podnikáním), nelze akceptovat jeho obhajobu, že by se jednalo o omyl, neboť obviněný věděl, že svým jednáním může porušení nebo ohrožení chráněného zájmu způsobit a pro případ, že by jej způsobil, s tímto byl srozuměn (str. 4-5 usnesení)]. Konstantní judikatura pamatuje na takový případ rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2002, sp. zn. 5 Tdo 86/2002, z něhož vyplývá, že opakuje-li obviněný v dovolání v podstatě jen námitky uplatněné již v řízení před soudem prvního stupně a v odvolacím řízení, se kterými se již soudy obou stupňů v dostatečné míře a správně vypořádaly, jde zpravidla o dovolání, které je zjevně neopodstatněné ve smyslu § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. (srov. rozhodnutí č. 408, Soubor rozhodnutí Nejvyššího soudu, svazek 17, C. H. Beck).

10. Obviněný uplatnil v dovolání rovněž námitky, kterými napadl především rozsah provedení dokazování, způsob hodnocení důkazů, jakož i skutková zjištění učiněná soudy, jimiž je dovolací soud zásadně vázán. Takové námitky však nenaplnují uplatněný dovolací důvod. Obviněný tak sice formálně opřel dovolání o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., avšak učinil tak prostřednictvím námitek, které ho obsahově nenaplnují a nejsou podřaditelné pod tento dovolací důvod.

11. Jak již bylo shora uvedeno (bod 10) je dovolací soud zásadně vázán skutkovými zjištěními, které ve věci učinily soudy prvního a druhého stupně, a námitky proti těmto skutkovým zjištěním, tedy i proti hodnocení důkazů jakožto nezbytnému předpokladu vyvození skutkových závěrů soudy, nemohou být předmětem přezkoumání v rámci řízení o dovolání. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. není naplněn námitkami, které jsou polemikou se skutkovým zjištěním soudů, se způsobem hodnocení důkazů nebo s postupem při provádění důkazů (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 9. 2002, sp. zn. 7 Tdo 686/2002).

12. Nejvyšší soud tedy musí konstatovat, že neshledal žádný, natož extrémní rozpor mezi provedenými důkazy a skutkovými a právními závěry soudů obou stupňů.

13. K námitce obviněného týkající se absence zavinění ve formě úmyslu Nejvyšší soud uvádí, že ačkoliv se s ohledem na obecné konstatování uvedené shora jedná o námitku pod uplatněný dovolací důvod nepodřaditelnou (neboť obviněný zpochybňuje hodnocení důkazů soudy nižších stupňů, které je vedly k závěru o naplnění subjektivní stránky tr. činu), považuje za vhodné nad rámec své přezkumné činnosti uvést, že zavinění ve formě nedbalosti nebo úmyslu vyjadřuje vnitřní vztah pachatele k následku jeho jednání. Subjektivní stránka je takovým psychickým vztahem pachatele, který nelze přímo pozorovat, a na zavinění lze proto usuzovat ze všech okolností případu, za kterých ke spáchání trestného činu došlo. Může to být i určité chování pachatele, neboť i jednání je projevem vůle.

14. Ze znění § 205 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku plyne, že trestný čin krádeže spáchá ten, kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a způsobí tak na cizím majetku větší škodu. Z dikce ustanovení § 205 tr. zákoníku plyne, že u trestného činu krádeže je vyžadováno úmyslné zavinění ve smyslu § 15 odst. 1 písm. a) nebo b) tr. zákoníku. Podle § 15 tr. zákoníku je trestný čin spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl způsobem v trestním zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem [úmysl přímý podle § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku], nebo

věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn [úmysl nepřímý podle § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku].

15. V případě trestného činu krádeže podle § 205 tr. zákoníku pro naplnění znaku přisvojení si cizí věci není rozhodné, zda pachatel ví, komu tato věc patří, tedy to, kdo je konkrétním vlastníkem této věci. Podstatné je, že si pachatel uvědomuje, že jde o věc cizí, nenáležící pachateli buď vůbec, nebo nenáleží jen jemu, a kterou pachatel nemá ve své dispozici. Z popisu skutkových zjištění, odůvodnění napadených rozhodnutí a též i z obsahu spisu vyplývá, že se obviněný činu, který mu je kladen za vinu, dopustil tak, že ačkoliv si byl vědom absence svého vlastnického či jakéhokoliv dispozičního práva k předmětnému pozemku, nařídil na jeho ploše těžbu dřeva, a to za účelem obohacení se. Vzhledem ke skutečnosti, že jak soudy nižších stupňů správně poznamenaly, obviněný je osobou, která se v oblasti zabývající se těžbou dřeva již celou řadu let aktivně pohybuje, má osobní zkušenosti s vytyčováním hranic pozemků, byl seznámen s hranicemi dotčených pozemků prostřednictvím jemu předložených map a byl s těmito hranicemi dokonce seznámen i osobně, konkrétně prodávajícím panem Z., jakož i z dalších důkazů v podrobnostech rozvedených v odůvodnění soudů nižších stupňů. Nejvyšší soud hodnotí jeho námitky týkající se absence subjektivní stránky jako zcela účelové, založené pouze na vyvrácení jednotlivých důkazů bez toho, aby byla vyvrácena ona návaznost mezi jednotlivými, soudem prvního stupně provedenými důkazy.

16. Nejvyšší soud dále pro úplnost doplňuje, že ačkoliv soud druhého stupně ve svém odůvodnění uvedl, že má za to, že obviněný spáchal předmětný trestný čin v úmyslu nepřímém ve smyslu § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, stalo se tak v reakci na argumentaci obviněného o absenci subjektivní stránky, kdy soud druhého stupně zmínil tuto skutečnost s cílem zdůraznit nezpochybnitelnost existence subjektivní stránky ve formě úmyslu u obviněného. Soud druhého stupně tak ve svém odůvodnění zdůraznil, že pokud by existovaly pochybnosti o úmyslu přímém, nemohlo být pochyb o existenci úmyslu nepřímého, přičemž za situace, kdy skutková i právní věta rozsudku soudu prvního stupně zůstaly beze změny, nemůže mít takové konstatování soudu druhého stupně na další právní kvalifikaci předmětného jednání či trest uložený obviněnému žádný vliv.

17. Ve vztahu k druhé námitce obviněného, a sice námitce týkající se nesprávného započtení daně z přidané hodnoty do částky předmětným trestným činem způsobené škody Nejvyšší soud uvádí, že podle § 137 věty první tr. zákoníku platí, že při stanovení výše škody se vychází z ceny, za kterou se věc, která byla předmětem útoku, v době a v místě činu obvykle prodává. Podle druhé věty tohoto ustanovení nelze-li takto výši škody zjistit, vychází se z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci nebo uvedení věci v předešlý stav.

18. Vzájemný vztah těchto kritérií není takový, že by šlo o alternativy, z nichž by si orgány činné v trestním řízení mohly podle volného uvážení zvolit tu, kterou použijí. Mezi uvedenými kritérii je určitá hierarchie, která vyjadřuje, že primárním hlediskem je hledisko ceny, za kterou se věc v době a v místě činu obvykle prodává, a že teprve v případě, kdy výši škody není možné zjistit podle tohoto hlediska, je použitelné některé z dalších dvou hledisek, to znamená hledisko účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci nebo hledisko účelně vynaložených nákladů na uvedení v předešlý stav (srov. rozhodnutí č. 39/2002 Sb. rozh. trest.). Je tak zřejmé, že se vždy musí podle konkrétních okolností volit, které z hledisek pro určení výše škody je s ohledem na individuální povahu zkoumané věci použitelné.

19. Za cenu v místě obvyklou je třeba považovat cenu v obci, popř. v její části, kde došlo k trestnému činu, stanovenou pro maloobchodní prodej. Za situace, jestliže je prodej věci jako zdanitelné plnění ze zákona zatížen daní z přidané hodnoty a věc se obvykle prodává se zohledněním této daně, výše škody odpovídá ceně, za kterou obvykle věc kupuje konečný spotřebitel, tedy ceně včetně daně z přidané hodnoty (srov. rozhodnutí č. 25/2004 Sb. rozh. trest.). Praxe zde vychází např. z prodejní ceny stanovené v prodejně, která byla trestným činem pachatele napadena, např. vloupáním, za podmínky, že je to cena, za kterou se věc v době a v místě činu obvykle prodává. Součástí ceny mohou být náklady pořízení, zpracování a oběhu zboží, zisk, příslušná daň a clo (srov. § 2 odst. 1 zák. č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů), proto může být součástí ceny například tzv. horská přírážka (srov. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012, 1409 s.).

20. Při aplikaci těchto zákonných a teoretických východisek na posuzovaný případ je zřejmé, že již soud prvního stupně stanovil výši škody tak, že vycházel z ceny, za kterou se věc, která byla předmětem útoku, obvykle prodává. Podle odborného vyjádření k hodnotě odcizené dřevní hmoty Lesů České republiky, s. p., Krajské ředitelství Šumperk (č. l. 219 - 220), se obviněný zmocnil dřevin v hodnotě 110 823 Kč včetně DPH. Soudy, které z těchto důkazů vyšly, tedy vycházely z ceny maloobchodní, v níž je zahrnuta i daň z přidané hodnoty.

21. Ačkoliv je třeba výše uvedenou námitku hodnotit jako námitku pod uplatněný dovolací důvod podřaditelnou, Nejvyšší soud konstatuje její neopodstatněnost. Nejvyšší soud se tak co do stanovení výše škody s právním názorem soudů obou stupňů ztotožnil. Správnost uvedeného závěru mimo jiné podtrhuje i fakt, že sám obviněný tuto částku, jako částku odpovídající výši způsobené škody akceptoval a tuto poškozené dobrovolně z velké části uhradil (viz str.

3 rozsudku).

22. Pokud jde o námitku obviněného, že mu peněžitý trest byl uložen v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 a 6 tr. zákoníku, § 39 odst. 1 tr. zákoníku a § 125 odst. 1 tr. ř., pak je nutno uvést, že hmotně právními ustanoveními, která mohou být považována za právně relevantní z pohledu ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. jsou zejména ustanovení § 68 odst. 3 a 6 tr. zákoníku (nikoli ustanovení § 125 tr. ř. upravující odůvodnění rozhodnutí). Nutno uvést, že obviněnému byl peněžitý trest ukládán mj. podle § 68 odst. 3 a 5 tr. zákoníku. Obviněný ve svém dovolání poukazuje na to, že mu jako „nemajetnému“ byl uložen peněžitý trest a dále kopíruje text zákona (odst. 6), že jde o nedobytný trest. K peněžitému trestu je vhodné uvést, že tento se mj. uloží pachateli, který se pro sebe nebo jiného snažil získat majetkový prospěch. O tom, že šlo o trestný čin úmyslný [ve formě úmyslu přímého či nepřímého], stejně jako o to, že tímto činem, měl obviněný získat majetkový prospěch, nemůže být pochyb. Tudíž zákonné podmínky pro jeho uložení byly dány. Je nepochybné, že z ustanovení § 68 odst. 6 tr. zákoníku vyplývá, jak správně uvádí obviněný, že peněžitý trest soud neuloží, je-li zcela zřejmé, že by byl nedobytný. Ve vztahu k obviněnému je nutno uvést, že jako novum až v dovolání uvádí, že peněžitý trest byl uložen nemajetnému a „exekuovanému“ obviněnému. Oproti této argumentaci v odvolacím řízení poukazyval zejména na to, že tento trest je nepřiměřeně přísný, a to zejména s ohledem na stanovenou zkušební dobu, kdy soud bral v úvahu pouze osobní poměry obviněného a nikoli jeho „majetkové poměry“. Nejvyšší soud chtěl na shora uvedeném pouze demonstrovat postupně se rozrůstající argumentaci obviněného, přitom jinak nutno uvést, že pokud byl obviněný vyslýchán několikrát v přípravném řízení, kdy již mohl na své, jím tvrzené neutěšené majetkové poměry poukázat, pouze uvedl, že „je nemajetný – vlastník nemovitosti“, čistý měsíční příjem neví a počet dětí nechce uvádět (č. l. 52). Při dalších výsleších (č. l. 55, 62) odmítl vypovídat. Vypovídal až 16. 8. 2016 (č. l. 63), nikoli však že by uvedl něco bližšího ke svým majetkovým poměrům. Z výše uvedeného tedy nelze považovat za pravdivé jeho tvrzení uvedené v dovolání, že je nemajetný, když ze shora uvedeného vyplývá opak [je vlastníkem nemovitosti], což je navíc podporováno i tím, že námitku nemajetnosti nikdy v minulosti nezmínil, spíše naopak nehodlal ani uvést výši svého měsíčního příjmu. Jestliže tedy obviněný zvolit shora uvedený způsob obhajoby, nevypovídat (ohledně svého majetku) pak je vhodné upozornit na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva zastávající názor, že na jedné straně je zřejmě neslučitelné s právem mlčet založit odsouzení výlučně nebo hlavně na mlčení obviněného nebo na jeho rozhodnutí nevypovídat. Dále však také Evropský soud pro lidská práva upozorňuje, že toto právo (mlčet, odmítnout vypovídat) nemůže bránit tomu, aby se mlčení obviněného vzalo v úvahu při hodnocení přesvědčivosti usvědčujících důkazů v situacích, které vyžadují vysvětlení ze strany obviněného (rozsudek ve věci J. M. proti Spojenému království ze dne 8. 2. 1996; A. proti Spojenému království ze dne 6. 6. 2000, viz rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 457/05). Na uvedenou skutečnost upozorňuje Nejvyšší soud pouze okrajově s ohledem na obviněným zvolenou formu obhajoby, ve vztahu k soudům nižších stupňů (viz též rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 457/05, ve věci Nejvyššího soudu sp. zn. 6 Tdo 395/2005).

23. V souladu s výše uvedenými skutečnostmi musí Nejvyšší soud uvést, že soudy hodnotí shromážděné důkazy podle vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu. Rozhodnutí o rozsahu dokazování tedy spadá do jejich výlučné kompetence. Účelem dokazování v trestním řízení je zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí (§ 2 odst. 5 tr. ř.). Je pak na úvaze soudu, jak vyhodnotí jednotlivé důkazy a jakými důkazními prostředky bude objasňovat určitou okolnost, která je pro zjištění skutkového stavu významná. Z hlediska práva na spravedlivý proces je však klíčový právě požadavek náležitého odůvodnění rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 125 odst. 1 tr. ř. nebo § 134 odst. 2 tr. ř. (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 6. 2008, sp. zn. III. ÚS 1285/08, str. 3). Na základě výše uvedeného pak Nejvyšší soud shledává nutným zdůraznit, že soudy nižších stupňů provedly všechny potřebné důkazy, které hodnotily způsobem odpovídajícím ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř., přičemž lze uzavřít, že o správnosti skutkových zjištění soudů nižších stupňů nevznikly důvodné pochybnosti a že skutkový stav byl zjištěn v rozsahu, který byl potřebný pro vydání rozhodnutí.

24. Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem Nejvyšší soud dovolání obviněného odmítl podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. Z toho důvodu Nejvyšší soud nemusel věc obviněného meritorně přezkoumávat podle § 265i odst. 3 tr. ř. V souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. pak Nejvyšší soud o odmítnutí dovolání rozhodl v neveřejném zasedání. Pokud jde o rozsah odůvodnění, odkazuje v tomto směru na znění § 265i odst. 2 tr. ř. S ohledem na způsob rozhodnutí Nejvyššího soudu se stalo bezpředmětným rozhodování o návrhu obviněného na odklad peněžitého trestu.

P o u č e n í: Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný (§ 265n tr. ř.).

V Brně dne 14. 8. 2018

JUDr. Jan Engelmann
předseda senátu